

Anmeldelser

Sprogløse verdensborgere

Af Lisbeth Verstraete-Hansen og Per Øhrgaard
97 sider, bog 160 kr.
inkl. moms, e-bog
136 kr. inkl. moms
Djof Forlag

I høj fart er danskerne på vej til at gøre sig selv til fremmedsproglige analfabeter. Det påviser to af landets største kapaciteter på fremmedsprogområdet i denne alarmerende og let læste debatbog. Derfor bør alle som interesserer sig for fremmedsprog, læse bogen og gøre sig klart hvilke ødelæggelser der allerede er sket og stadig sker på de videregående uddannelser.

Selv om bogens fokus især er på de videregående uddannelser, er det vigtigt at også grundskole- og gymnasielærere sætter sig ind i de faktiske forhold for med vægt og indsigt at kunne rådgive og gå i dialog med elever, forældre, skoleledelser, forvaltning og kommunalpolitikere om de lokale rammer for fremmedsprog.

Ud fra præmissen – at det er nok at kunne engelsk for som land og enkeltperson at kunne klare sig i verden – er alle andre fremmedsprog, herunder også tysk og fransk, blevet nedlagt på stort set alle videregående uddannelser. Forfatterne påviser hvordan og hvorfor dette udgangspunkt ubønhørligt fører til alvorlig forringelse af befolkningens fremmedsproglige kompetencer. Skaderne begrænser sig vel at mærke ikke kun til det fremmedsproglige, men indskrænker generelt vores udsyn til og indsigt i omverdenen.

Forfatterne er på ingen måde modstandere af engelsk, tværtimod, men de påviser med mange eksempler at man med engelsk som eneste fremmedsproglige kompetence tvinger sig selv ind i et ensidigt og snævert syn på verden. Alt forstås udelukkende i en angloamerikansk kontekst, og så går det galt når samtale- eller forhandlingspartneren tilhører den fx tysksprogede, fransksprogede, spanskprogede eller arabisksprogede verden. De påviser også at kravet om at al uddannelse skal være erhvervsrelevant, underminerer hele dannelsesaspektet, og hvis der er noget som karakteriserer det at lære fremmedsprog, så er det netop hvordan hvert enkelt fremmedsprog åbner for indsigt i de normer, værdier og tankesæt som ligger bag de pågældende sprogområders kultur og samfundsindretning.

Det er vildt paradoksalt at politikerne med folkeskolereformen og gymnasirefor-

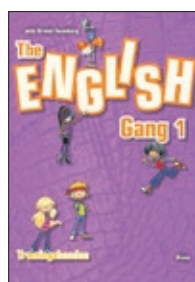
men har styrket fremmedsprog – tidligere sprogstart og obligatorisk andet fremmedsprog – og fx udtaler tydelig interesse i at grundskoleeleverne fortsætter med deres andet fremmedsprog i gymnasiet, når de videregående uddannelser samtidig tilintetgør deres fremmedsproguddannelser bortset fra engelsk. Godt nok er et af problemerne at de videregående uddannelsesinstitutioner er selvstyrende og derfor ikke uden videre kan styres af Folketinget, men hvis folketingspolitikkerne vil undgå at deres bestræbelser på at styrke borgernes og erhvervslivets fremmedsprogkompetencer til gavn for Danmark, så har de dog tilstrækkelig magt til at sætte deres vilje igennem. Det kræver rettidig omhu, lederskab og vilje. Har vore politikere det? Det kan de bl.a. vise med den længe ventede nationale sprogstrategi.

Verstraete-Hansen og Øhrgaard er kloge og kompetente sprogmennesker. Med deres store overblik, indsigt og faktuelle viden har de med deres lille bog givet os som arbejder med fremmedsprog, og ikke mindst beslutningstagerne på de videregående uddannelser og i Folketinget, et brugbart værktøj til at stoppe ødelæggelserne inden det er for sent.

Leon Aktor

ENGELSK

The English Gang – First Readers

af Jette Brinkel Rosenberg
Illustreret af Hans Møller, Niels Roland, Fran Brylewski, Jette Brinkel Rosenberg
32 sider, 26 kr.
ekskl. moms og inkl. QR-koder

Gratis digital bladrebog på:
traeningsbanden.alinea.dk
Alinea

The English Gang First Readers 1
ISBN 9788723-522016
The English Gang First Readers 2
ISBN 9788723-522207
The English Gang First Readers 3
ISBN 9788723-522214

The English Gang er en del af serien Træningsbanden, der består af træningshæfter til dansk, matematik og fremmedsprog. Det er et meget fint system, som vil kunne supplere engelskundervisningen i indskoling og på mellemtrinnet.

Jeg har afprøvet enkelte af teksterne i en 4. og en 5. klasse. Eleverne var meget begejstrede og spørger stadig efter materialet. De synes, det var sjovt, interessant og udfordrende uden at være alt for svært. Det er vist den bedste anbefaling, man kan få.

Yes!! Et materiale til 3.-4. klasse, hvor eleverne kan arbejde med læseforståelse på engelsk på en god og spændende måde. Alle 3 hæfter henvender sig til 3.-4. klasse, men de kan også godt bruges i 5. klasse. Hæfterne har et indbydende layout og fine varierede opgave typer. De tre hæfter kan bruges som supplerende træning. De er en overbygning på systemet Beginners og har en stigende progression.

Hæfterne indeholder små tekster med tilhørende opgaver. Alle 3 hæfter har små tekster i starten og et lidt længere forløb i slutningen. Her er et eksempel på de temaer, der findes i de 3 hæfter:

- Instruktion: f.eks. en opskrift på et spil: Rock – paper – scissors, en dessert: Eton Mess, sjov mad: Pre-sliced Bananas.
- Beskrivelser: Pets, Bridges, Animals in Australia
- Enkle beretninger: We speak English, Selfies, Irish leprechauns
- Enkle fortællinger: The giant Turnip, The magic cooking pot, The elves and the shoemaker. I løbet af de 3 hæfter er der input fra England, USA og Irland.

Der er QR-koder i bøgerne med adgang til både lyd og video.

Bag i bogen er der en ordliste delt op efter de enkelte tekster. Dette er en videoreudvikling af den ordbog, eleverne selv skulle udfylde i Beginners. Denne ordliste vil gøre det muligt for eleverne selvstændigt at kunne arbejde i hæfterne.

Tina Holst Hviid

Making a Difference

Af Cathrine Watson
Temaserien
Close-up
Students Book
72 sider, 191,00 kr.
ekskl. moms
Teachers Resources
56 sider, 444,00 kr.
ekskl. moms
Gyldendal

Making a Difference er den nyeste bog i temaserien Close-up til engelsk i udskoling. Af andre titler er der udkommet ADS, Terrorism, Horror, Reality, Human Rights og City of dreams. Serien tager fat på cen-

trale problemstillinger i de engelsktalende lande og giver eleverne indblik i kultur- og samfundsforhold.

Making a Difference handler om at gøre en forskel og tegner et portræt af både kendte og almindelige mennesker, som på hver deres måde gør en forskel. Med udgangspunkt i et bredt og varieret udbud af tekster præsenteres eleverne for flere forskellige aspekter og muligheder for at gøre verdenen til et bedre sted.

Romanudrag, sange, blogs, artikler, interviews m.m. giver eleverne et indblik i verdens uretfærdigheder, men samtidig inspiration til muligheder for at gøre en forskel både lokalt og globalt.

Making a Difference – Teacher Resources indeholder et stort udvalg af ressourcer til arbejdet med temabogen Making a Difference.

I bogen findes en kort vejledning til arbejdet med de enkelte kapitler samt forslag til læringsmål og evaluering. Størstedelen af bogens kopiark er baseret på opgavetyper, der kendes fra de skriftlige prøver. En del af kopiarkene består af oplæg til selvaluering og genarbejde. Derudover indeholder Teacher Resources eksempler på prøvespørgsmål og henvisninger til ressourcer, der kan bruges i undervisningen eller som inspiration til forberedelsen af de mundtlige prøver.

Jeg har præsenteret materialet i mine 9. klasser, og de synes som jeg selv, at det er et virkeligt spændende materiale med udgangspunkt i et emne, som eleverne finder fascinerende. Ikke mindst fordi det giver et bredt og nuanceret billede af kultur og samfundsforhold i en række forskellige engelsktalende lande. Bogen tager fat på emner som *Saving the planet*, *Fighting global disease*, *Kids and creative solutions*, *global girl power* m.fl.

Kapitlet om *Changing the world through Sport* fandt især drengene aktuelt og spændende. Men også kapitlet om *The Celebrity Effect* faldt i elevernes interesse – ikke mindst på grund af det store udbud af forskellig tekstgenre og arbejdsformer, som bogen lægger op til. Enkelte elever efterlyste dog lydfiler, især til de længere tekster.

Et meget aktuelt og spændende emne, som også er meget velegnet til eleverne selvvalgte emne i 9.-10. klasse.

Charlotte Skov Urup

Yes we can 1 og 2

af Sara Hajslund og Louise Holst Tollan
Illustreret af Monia Nilsen

Yes we can – My book1 /Web, 64 sider,
kr. 75 ekskl. moms

Yes we can – My book2 /Web 76 sider,
kr. 85 ekskl. moms

Teacher's Book 1/Web, 76 sider,
kr. 1750 ekskl. moms

Teacher's Book 2/Web, 88 sider,
kr. 1750 ekskl. moms

Yeswecan.alinea.dk

Alinea 2017

Et nyt system i engelsk til 1. og 2. klasse, hvor eleverne fra første time lærer sætninger og ord, de kan bruge til at tale engelsk. Systemet består af en elevbog til hvert klassetrin med netadgang og en lærervejledning til hvert klassetrin med netadgang.

Her er tale om et system, der er lavet til 1. og 2. klasse uden at være påvirket af at være bundet til et eksisterende system fra 3. klasse. Det kan man tydeligt se, og systemet bliver spændende at følge, når det kommer til de næste klassetrin. Det er interessant at arbejde med, og mine elever i 1. klasse er vilde med det. De har lært meget i de to lektioner, vi har prøvet det.

Som introduktion til bøgerne er der to sider, der handler om English every day. Hvordan siger man goddag? Hvilken dag er det? Hvordan er vejret? Hvordan siger vi farvel? Allerede fra starten får lærer og elever øvet det at hilse på hinanden og starte en samtale.

Som i resten af bogen kan alting læses højt på hjemmesiden. Der er en sang, som eleverne hurtigt lærer, og de kan øve sig hjemme, hvis de vil det. Det giver også forældrene mulighed for at se, hvilke ord og vendinger deres børn er ved at lære.

Yes we can er bygget op omkring en

række myldre billeder, der giver eleverne mulighed for at høre og sige en masse ord. Hvert kapitel er opbygget omkring et billede. I elevbogen kan eleverne se billedet og løse opgaver til emnet. På nettet kan de også se billedet og få læst højt. Der er sat lyd på mange ord til hvert billede, og eleverne kan øve selv eller arbejde med ordene i samtale i klassen.

Efter at have arbejdet med et kapitel er der en evalueringsside, der hedder Now I know. Her skal eleverne lytte og løse opgaver. De kan også gå ind på PosterRoom og lave deres eget myldre billede med de ord, de har lært. Det er nemt at gå til, og der er en lille video, læreren kan se sammen med eleverne. Læreren kan også lave en poster, som eleverne så kan arbejde med og flytte ord og billeder sammen. Det er meget interaktivt og spændende.

Emnerne i bog 1 er Welcome, This is me, I like jumping, Christmas, In the classroom, A windy Wednesday, Oink! Woof! Moo! og Happy Birthday. Det er alle meget dagligdags emner, og systemet kommer omkring Fælles Mål.

I bog 2 er emnerne Back to school, Meet my family, Here is my room, Merry Christmas! Time to eat, Look at me, Under my umbrella, A day at the zoo og Holiday at last. Flere af emnerne bygger videre på bog 1.

Systemet bygger på systematisk progression og ordindlæring via recirkulering af ord- og sætningsmønstre. I lærervejledningen er der klik- og lytteaktiviteter, lyd til alle opgaver, udtalefilm, PosterRoom og tavlebog. Når man køber lærervejledningen, medfølger en boks med flashcards og en plakatpakke.

Tina Holst Hviid

TYSK

Angekommen

Af Kirsten Blume og
Mette Hermann
Temabog
100 sider, 125 kr.
ekskl. moms
Gyldendal

Angekommen er et materiale, som henvender sig til gymnasiet på B- og A-niveau. Det lever op til læseplanen for faget tysk. Bogen sætter fokus på Tyskland og indvandring hertil. Det er et indbydende og overskueligt materiale med tekster, som er velglosserede. Som grundbog i folkeskolen er teksterne for svære, men til at få ideer og baggrundsviden kan man som tysklærer godt bruge dette materiale.

Angekommen lægger vægt på udvikling af kommunikative kompetencer hos

eleverne, og dermed bliver eleverne også forberedt på den mundtlige eksamen. Materialet er en temabog om Tyskland som Europas nye indvandringsland og det land, som siden 2012 efter USA har været det største indvandringsland i verden. Titlen signalerer omdrejningspunktet i bogen, nemlig ankomsten. Teksterne er artikler, taler og uddrag af en selvbiografi, som der er varierede og engagerende opgaver til.

Pia Christensen

Gattungen

Af Helle Egdal
Elevbog 240 sider,
219 kr. ekskl. moms
Gyldendal

Dette materiale henvender sig til gymnasiet og lever op til vejledningen for tysk i gymnasiet. Nogle af teksterne vil også være anvendelige i folkeskolen, hvis man har en dygtig flok elever. Med lidt omformulering af opgaverne og lidt mere hjælp til teksterne, vil man også få et anvendeligt materiale til folkeskoleniveauet. Materialet sikrer, at jeg, som lærer kommer igennem flere forskellige fiktive genrer, og eleverne vil kunne trække på deres danskfaglige kundskaber fra danskundervisningen.

I dette materiale arbejdes der med ordforrådstilegnelse, mundtlig og skriftlig sprogfærdighed samt kreativ skrivning. Bogen indeholder 9 genrekapitler: Kurzgeschichte, Roman, Märchen, Krimi, Lyrik, Drama, Film, Bild og Sachliteratur, og hvert kapitel indledes med et begrebskort og en beskrivelse af den pågældende genre på tysk. De forskellige genrer og tekster bearbejdes i en bred vifte af elevaktiverende og kommunikativt orienterede opgaver. Hele bogen er rigt glosseret, og tekster og billeder repræsenterer både klassiske og nyere strømninger i tysk kultur. Bagerst i bogen findes en liste med forslag til temalæsning indenfor forskellige emner. Lærer kan selv bestemme rækkefølgen på genrerne.

Pia Christensen

Frilæsningsserien Eselohr

Af forskellige
forfattere
36 sider, 99 kr.
ekskl. moms
Gyldendal 2017

◀ *Eksempel på en
frilæsningsbog fra
serien Eselohr*

Når jeg kigger på FFM for tysk, er jeg ikke i tvivl om at denne frilæsningsserie og tilhørende website lægger op til, at jeg som lærer kan leve op til disse mål. Det er en serie, som giver mange muligheder i undervisningen, og jeg vil forsøge at inddrage den i min undervisning.

Selve frilæsningsserien Eselohr er inddelt i to sværhedsgrader, alt efter hvor længe eleverne har haft tysk. De grønne bøger er målrettet elever med 2-3 års tyskundervisning, mens de gule bøger er målrettet elever, der har haft 3-4 års tyskundervisning. Denne frilæsningsserie byder på lette, velglosserede og elevnære fortællinger. Illustrationerne understøtter teksten og giver anledning til en repetition af farver og billedanalyse.

Til serien hører også websitet eselohr.gyldendal.dk, hvor der er opgaver og indtaling. Selve opgaverne er opbygget efter før-, under- og efterlæsningsprincippet. Indtalingerne understøtter læse-/lytteprincippet og lægger derfor op til at give eleverne lektier for derhjemme eller at øve eleverne i lytteforståelse. Websitet koster 300 kr. ekskl. moms for et skoleabonnement, som giver alle elever og lærere adgang.

Hjemmesiden forventes klar fra august 2017. Der er tre skønlitterære bøger klar allerede nu, og der er en faktabog på vej.

Pia Christensen

FRANSK

Min første røde ordbog – Fransk-Dansk, Dansk-Fransk

Af Else Juul Hansen
Gyldendals røde
ordbøger
225 sider, 160 kr.
ekskl. moms
Gyldendal

”En regulær ordbog og en underholdende bladrebog”, sådan præsenterer forlaget denne bog, og det lever den op til. Ikke mindst takket være Jon Ranheimsæters præcise, skægge og flot kulørte tegninger som let fanger opmærksomheden.

Bogen indeholder en alfabetisk fransk-dansk og dansk-fransk ordliste på cirka 1.500 ord, en minigrammatik, 30 temaplancher om fx Vêtements, Ma chambre, Dans la forêt, La salle de classe og Le corps samt kopiforlæg til glosekort, domino og memory. Bogen tilbyder ingen hjælp til udtale.

Ordforrådet er fyldigt med både helt grundlæggende gloser og en del ord som eleverne sjældnere får brug for. Dog mangler enkelte helt centrale faste udtryk som fx il y a og c'est. Ligeledes er det en skam at der ikke findes et tema om it og digitale medier.

Al moderne sprogforskning viser at det allervigtigste element i begynderundervisningen er opbygningen af et aktivt ordforråd. Ord læres mest effektivt i en aktiv kontekst, og derfor er det ikke nok bare at lære sig ord ved at kigge i en ordbog. Men samtidig er en ordbog et praktisk redskab – som en værktøjskasse hvor man hurtigt kan finde de gloser man lige har behov for.

Forlaget skriver at Min første røde ordbog er for børn fra cirka 8-9 år, og det passer jo ikke for eleverne i 5. klasse. Men at ordbogen henvender sig til begynderne, er rigtig nok. Samtidig er den så fyldig at den sagtens kan bruges gennem det meste af franskforløbet. Til gengæld tvivler jeg på at de 11-årige franskbegyndere kan bruge grammatikken til så meget. Den er klart stillet op, men terminologien hører til på et højere klassetrin. Eleverne vil derfor være helt afhængige af at grammatikken kun bruges i selve undervisningen med læreren som styrmand.

Alt i alt er Min første røde ordbog penge værd, og et mindre sæt pr. franskhold vil være en god investering.

Bogen har enkelte skønhedsfejl, fx sjuksket kommatering og mange forkerte sidehenvisninger i indholdsfortegnelsen, og så er det uheldigt at en del af tegningernes tekst er engelsk eller dansk; den burde selvfølgelig konsekvent være fransk.

Leon Aktor